

RTU studiju kurss "Eiropas Savienības tiesību aktualitātes teorijā un praksē"**OR000 Rēzeknes akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	RA0166
Nosaukums	Eiropas Savienības tiesību aktualitātes teorijā un praksē
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Artūrs Gaveika - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursa ietvaros studējošie iegūst padziļinātas zināšanas un juridiskās prakses iemaņas par, ES tiesību jēdzieniem un to savstarpējām attiecībām, ES kompetencēm, ES iekšējo kompetenci, ES ārējo kompetenci, ES tiesību avotiem, primāriem tiesību aktiem, ES noslēgtiem starptautiskiem līgumiem, atvasinātiem tiesību aktiem: regulām, direktīvām, lēmumiem, rekomendācijām, atzinumiem, ES tiesību principiem, ES Pamattiesību hartu, ES tiesu praksi un šo avotu piemērošanu praksē, īstenojot ES brīvības - personu brīvu pārvietošanos, preču, pakalpojumu un kapitāla brīvības, īstenojot ES kopējo ārpolitiku, drošības politiku, sadarbību tieslietās un iekšlietās.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Sniegt studējošajiem padziļinātas zināšanas, prasmes un attīstīt kompetences ES tiesību piemērošanā praksē un sagatavot studentus Vienotā valsts Jurista eksāmena kārtošanai.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Juridisko kāzusu risināšana. ES tiesību teorētisko jautājumu gatavošana un aktuālo juridisko problēmu izpēte.
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Autoru kolektīvs Kristofa Ševes (Christoph Schewe) vadībā. Eiropas Savienības tiesības. II Materiālās tiesības Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2016. 2. Autoru kolektīvs Kristofa Ševes (Christoph Schewe) vadībā. Eiropas Savienības tiesības. I daļa. ES Institucionālās tiesības. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2014. 3. Normunds Vasariņš, Uldis Krastiņš Tiesību akta apstrīdēšana Eiropas Savienības Tiesā. Tiešās prasības. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2015, 176 lpp. ISBN 978-9934-508-26-4 4. Eiropas Savienības tiesību piemērošana. Rokasgrāmata praktizējošiem juristiem. 2. papild. izd. Elberts D., Freija I., Jarve K. u.c. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2008, 395 lpp., ISBN 978-9984-790-41-1. 5. Schmitz T. Kāzusi un mācību materiāli Eiropas Savienības tiesībās. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2010, ISBN 9789984790858. 6. Gaveika A. Schengen acquis (Schengen law) - Monogrāfija. Rēzekne, SIA RA Drukātava. 2020, 242 lpp. ISBN 978-9984-44-246-4. (Atrodama RA bibliotēkā). 7. Paul Craig and Gráinne de Búrca. EU Law: Text, Cases, and Materials. Fifth. Ed. Oxford University Press, 2011, 1320 pp., ISBN 978-0-19-957699-9. Papildu/Additional: 1. Deksnis E.B. Lisabonas līgums un Eiropas Savienības konstitucionālie pamati. Rīga: Juridiskā koledža, 2008, 153 lpp, ISBN 978-9984-9913-3-7. 2. Bojārs J. Starptautiskās publiskās tiesības II. Rīga: Zvaigzne ABC, 2006, 844 lpp, ISBN 9984-37-378. 3. Alehno I. Eiropas Savienības tiesību īstenošana Latvijā. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2003, 392 lpp, ISBN 9984-731-28-6. 4. Eiropas tiesības. Blūzma V., Buka A., Deksnis B., Jarinovska K., Jundzis T., Levits E. Rīga: Juridiskā koledža, 2004, 388 lpp. 5. Ievads Eiropas Savienības tiesībās: tiesu prakse un komentāri. Alehno I., Buka A., Butkevičs J., Jarinovska K., Škoba L. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2004, 506 lpp, ISBN 9984-731-28-6. Citi informācijas avoti/Other sources of information: 1. ES Tiesas mājas lapa: https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/court-justice_lv 2. EUR-lex. Eiropas Savienības normatīvo aktu datu bāze. http://europa.eu.int/eur-lex/en/index.html 3. Eiropas Savienības mājas lapa. http://europa.eu/index_lv.htm 4. ECLAS Eiropas Komisijas bibliotēkas katalogs http://europa.eu.int/eclas/ 5. Eiropas Parlaments. http://europa.eu.int/factsheets/default_en.htm 6. Žurnāls Jurista vārds.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Starptautiskās tiesības, ES tiesības un tiesību teorija.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
ES institucionālā sistēma (būtiskākās ES institūcijas, to sastāva veidošanas principi, lēmumu pieņemšana, galvenās institūciju kompetences, ES likumdošanas procesa pamatprincipi, dalībvalstu valdību, parlamentu, tiesu un pilsoņu loma ES).	2	6	0	0

ES Tiesas (Tiesa un Vispārējā tiesa) uzbūve un būtiskākās kompetences (prejudiciālo nolēmumu procedūra, pārkāpuma procedūra pret dalībvalsti, ES tiesību aktu tiesiskuma apstrīdēšana Tiesā un Vispārējā tiesā, tostarp, subjekti un nosacījumi apstrīdēšanas tiesību rašanās pamatam), ES Tiesas ekskluzīvās kompetences jēdziens un tvērums.	2	6	0	0
ES tiesību avoti (tiesību aktu veidi un hierarhija, ES Tiesas judikatūras vispārējo raksturs, interpretācijas metodes, tostarp, attiecībā uz starptautiskiem līgumiem, kurus ES ir akceptējusi un kurus akceptējušas vienīgi dalībvalstis).	4	6	0	0
ES tiesību kā konstitucionāla tiesību sistēma un tās principi (Savienības un dalībvalstu kompetences, lojālas sadarbības princips, subsidiaritātes princips, kopējās Savienības vērtības), cilvēktiesības ES (ES Pamattiesību harta, Eiropas Cilvēktiesību konvencijas statuss un ES pievienošanās konvencijai).	2	6	0	0
ES tiesību piemērošana dalībvalstu tiesās (ES tiesību pārkāpums, tiešā un netiešā iedarbība, efektivitātes un ekvivalences principi, valsts atbildība par ES tiesību pārkāpumu).	4	6	0	0
ES vienotais tirgus un tā četras pamatbrīvības (pamatjēdzieni, valsts pasākumu veidi un raksturojums, brīvību ierobežojumu un to attaisnojumu izvērtējuma shēmas).	4	6	0	0
ES pilsonība (jēdziens un juridiskais pamats, pilsoņu tiesības, mijiedarbība ar nacionālo pilsonību un ES vienotā tirgus tiesībām).	2	6	0	0
ES brīvības, drošības un tiesiskuma telpa (savstarpējās uzticēšanās princips, līdzvērtīgas aizsardzības prezumpcija, trešo valstu pilsoņi); Datu aizsardzības regulas principi.	2	6	0	0
Prettiesiska valsts atbalsta aizliegums (pamatjēdzieni, valsts atbalsta saskaņošanas procedūras neieviešanas sekas) un konkurences tiesību pamatprincipi (aizliegtās vienošanās un dominējošā stāvokļa ļaunprātīgās izmantošanas aizliegums: pamatjēdzieni, interpretācijas īpatnības, mijiedarbība ar nacionālajām tiesībām).	2	6	0	0
Kopā:	24	54	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
1. Spēj izprast un piemērot ES tiesību principus, normas un pamatnostādnes.	Patstāvīgo darbu izstrāde, kontroldarbi, atbilde eksāmenā.
2. Spēj izprast padziļināti un analizēt ES tiesību normas, kas ir saistošas fiziskām un juridiskām personām. Spēj orientēties Latvijas un Eiropas Savienības tiesību normu pieņemšanas vēsturiskos aspektos, nosakot to mērķi un vietu tiesību sistēmā, un metodoloģiski pareizi atrast, analizēt un piemērot tiesību normas ES tiesībās.	Patstāvīgo darbu izstrāde, kontroldarbi, atbilde eksāmenā.
3. Spēj argumentēti izklāstīt savu viedokli par ES darbību, identificēt ES tiesību problēmas un rast to risinājumus, attīstīt iemaņas radošas praktiskās pieejas ES materiālo un procesuālo tiesību piemērošanā. Spēj sniegt juridiskos atzinumus un juridisko palīdzību, kā arī izstrādāt juridiskos dokumentus atbilstoši ES tiesību normām un tiesību subjektu interesēm.	Patstāvīgo darbu izstrāde, kontroldarbi, atbilde eksāmenā.
4. Spēj izprast ES tiesību subjektu darbības tiesisko regulējumu un ES iestāžu darbības kompetences. Spēj sagatavot ES jomā augstas kvalitātes juridiskos slēdzienus, gan individuāli, gan grupās, organizēt un veikt juridisko problēmu atrisināšanai nepieciešamās tiesiskās darbības. Spēja integrēt dažādu citu tiesību jomu zināšanas. Spēj kvalificēt ES noteikumu pārkāpumus un noteikt atbildību par tiem.	Patstāvīgo darbu izstrāde, kontroldarbi, atbilde eksāmenā.
5. Spēj izprast un piemērot ES tiesību principus, patstāvīgi iegūt, atlasīt, analizēt un izmantot jaunākas atziņas un datus ES tiesību jomā, atspoguļot izpratni par juridisko ētiku un ētisko atbildību par darba rezultātu un to iespējamo ietekmi uz indivīdiem un kopumā sabiedrību.	Patstāvīgo darbu izstrāde, kontroldarbi, atbilde eksāmenā.
6. Pēc programmas pabeigšanas spēj sekmīgi nokārtot Valsts vienoto jurista profesionālās kvalifikācijas eksāmenu teorētiskajā un praktiskajā ES tiesību daļā, sekmīgi strādāt jurista darbā un arī turpmāk sekmīgi kvalificēties jurista reglamentētajās profesijās, kā arī turpināt izglītību.	Patstāvīgo darbu izstrāde, kontroldarbi, atbilde eksāmenā.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Lekciju apmeklējums un attieksme pret darbu	5
Piedalīšanās semināros/praktiskajās nodarbībās – juridisko kāzusu risināšana	20
Referātu - prezentāciju un citu patstāvīgo darbu izpilde	20
Kontroldarbu kārtošana	10
Eksāmens	45
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	10.0	14.0	0.0		*	